

1979 og den 15. september–10. oktober 1980, deltog delegationer fra i alt 85 stater tillige med en række observatørdelegationer. Den danske delegation bestod af repræsentanter fra udenrigsministeriet og forsvarsministeriet.

Som det kunne forudses, var der mellem de deltagende stater betydelige divergenser i opfattelsen af, hvor grænsen mellem de humanitære krav og den militære nødvendighed skulle drages ved udformningen af konkrete forbud og begrænsninger inden for de våbenkategorier, som drøftedes på konferencen: fragmentationsvåben, miner og lureminer samt brandvåben, herunder napalm. Sidstnævnte våbenkategori var så afgjort konferencens mest kontroversielle, men samtidig også den våbentype, hvori visse begrænsninger – i hvert fald med henblik på beskyttelse af civilbefolkningen – måtte gøres, hvis konferencen skulle kunne siges at have levet op til forventningerne. På grundlag af et dansk udkast fremlagde Danmark og Norge tidligt i konferencens forhandlinger et forslag til regulering af anvendelse af brandvåben, herunder napalm, med særligt henblik på civilbefolkningens beskyttelse. Dette forslag kom til at danne grundlag for de endelige vedtagelser om denne våbenkategori, der som det centrale indeholder et forbud mod anvendelse af brandvåben mod militære mål i befolkede områder. Herudover lykkedes det konferencen at få vedtaget et forbud mod visse typer af fragmentationsvåben samt en række begrænsninger i anvendelsen af miner og lureminer. Der blev tillige vedtaget et sæt udførlige regler om opfølgning af konferencen senest 10 år efter konventionens ikrafttræden. Konventionen er udformet som en rammetraktat med tre tilknyttede protokoller – en for hver af de omhandlede våbenkategorier.

II. Danmarks ratifikation

Danmark undertegnede konventionen ved FN-hovedkvarteret i New York på åbningsdagen for konventionens undertegnelse den 10. april 1981. Det må anses for ønskeligt, at Danmark ratificerer konventionen i betragtning af, at den udgør et betydningsfuldt led i de internationale bestræbelser for at ajourføre og videreudvikle de humanitære folkeretlige regler gældende for væbnede konflikter, hvis væsentligste resultat har været de i 1977 vedtagne to tillægsprotokoller til Genève-konventionerne af 12. august 1949 om beskyttelse af krigens ofre.

Konventionen og de til den knyttede tre våbenprotokoller blev vedtaget med konsensus på FN-konferencen. Der har såvel under som efter konfe-

rencen været afholdt konsultationer mellem NATO-landene, og spørgsmålet om dansk ratifikation har været forelagt forsvarsministeriet, der har givet sin tilslutning til en dansk ratifikation. Konventionen med tilhørende protokoller vil kunne opfyldes fra dansk side inden for rammerne af gældende dansk ret og eksisterende forsvarsplaner.

III. Konventionens indhold

A. Konventionen

Konventionen er som nævnt en »rammetraktat«, som ikke indeholder substantielle regler om forbud mod eller begrænsninger i anvendelsen af konkrete våben. Disse regler findes i protokollerne, jfr. nedenfor afsnit B–D. Konventionen fastlægger en række fælles regler, fortrinsvis vedrørende protokollernes anvendelse og fortolkning, videreudvikling af våbenbegrænsningsreglerne samt fælles regler af proceduremæssig karakter. Tiltrædelse af konventionen er en forudsætning for tiltrædelse af protokollerne.

I *præamblen* opregnes en række af de grundlæggende principper i international politik og i folkeretten, som har motiveret konventionens vedtagelse, såsom

- FN-pagtens forbud mod magtanvendelse,
- de folkeretlige principper om beskyttelse af civilbefolkningen og om begrænsninger i valg af metoder og midler i krigsførelsen, og
- afspændings- og nedrustningsbestræbelserne.

Ifølge *artikel 1* finder konventionen anvendelse i de situationer, som er beskrevet i Genève-konventionernes fælles artikel 2 og i artikel 1, stk. 4 i tillægsprotokol I til disse konventioner. Det følger heraf, at konventionen finder anvendelse på enhver væbnet konflikt mellem to eller flere deltagerstater og på væbnede konflikter, hvorunder folk kæmper mod kolonihæredømme og fremmed besættelse og imod racistiske regimer i udøvelsen af deres ret til selvbestemmelse. Henvisningen til Genève-konventionerne og tillægsprotokol I indebærer ikke nogen forudsætning om, at parterne tillige har tilsluttet sig disse traktater.

Artikel 2 fastslår *ex tuteo*, at konventionen eller protokollerne ikke må fortolkes som indskrænkninger i andre forpligtelser, som i øvrigt måtte påhvile parterne i medfør af den humanitære folkerets regler gældende for væbnede konflikter.

Artiklerne 3, 4 og 5 indeholder sædvanlige regler om undertegnelse, ratifikation og ikrafttrædelse. Ifølge *artikel 5, stk. 3* træder konventionen i kraft 6 måneder efter deponeringen af det tyvende